

АНАЛІЗ СТАНУ ТА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В роботі розглянуто стан та перспективи розвитку підприємств машинобудівної галузі

Ключові слова: машинобудування, чистий дохід, чистий прибуток

Abstract

The paper examines the state and prospects for the development of enterprises in the machine-building industry

Keywords: mechanical engineering, net income, net profit

Вступ

В усіх промислово розвинених країнах саме промисловість відіграє значну роль у забезпеченні зростання економіки. Важливою галуззю промисловості є машинобудування, яке відіграє роль фундаменту економічного потенціалу країни. Особливо в сучасних умовах саме машинобудівні підприємства можуть сприяти перемозі та стійкому зростанню

Результати дослідження

Проаналізуємо кількість діючих суб'єктів господарювання машинобудування та в промисловості в цілому (табл. 1).

Таблиця 1

Кількість діючих суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у 2018-2022 роках (складено за даними [1])

Роки	Кількість діючих суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності		Питома вага діючих суб'єктів господарювання в машинобудуванні в загальній кількості
	Всього	Машинобудування	
2018	1839672	6969	0,38
2019	1941701	7304	0,38
2020	1973652	7409	0,38
2021	1956320	7505	0,38
2022	1732576	6084	0,35

З таблиці 1 видно, що частка діючих суб'єктів господарювання в машинобудуванні є досить малою порівняно із кількістю суб'єктів господарювання в промисловості в цілому. Протягом 2018-2021рр. частка діючих суб'єктів господарювання в машинобудуванні складала лише 0,38% усіх діючих суб'єктів господарювання, а в 2022р. – 0,35%. Якщо протягом 2018-2021рр. кількість діючих суб'єктів господарювання в машинобудуванні мала позитивну динаміку зростання, то в 2022р. кількість діючих суб'єктів господарювання в машинобудуванні зменшилась до 6084 одиниць з 7205 одиниць в 2021р. Разом з тим, аналогічну динаміку мала й кількість діючих суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності в цілому. Причинами зменшення кількості діючих суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності є військова агресія та окупація частини території.

Проаналізуємо динаміку створення суб'єктів господарювання за окремими складовими машинобудування.

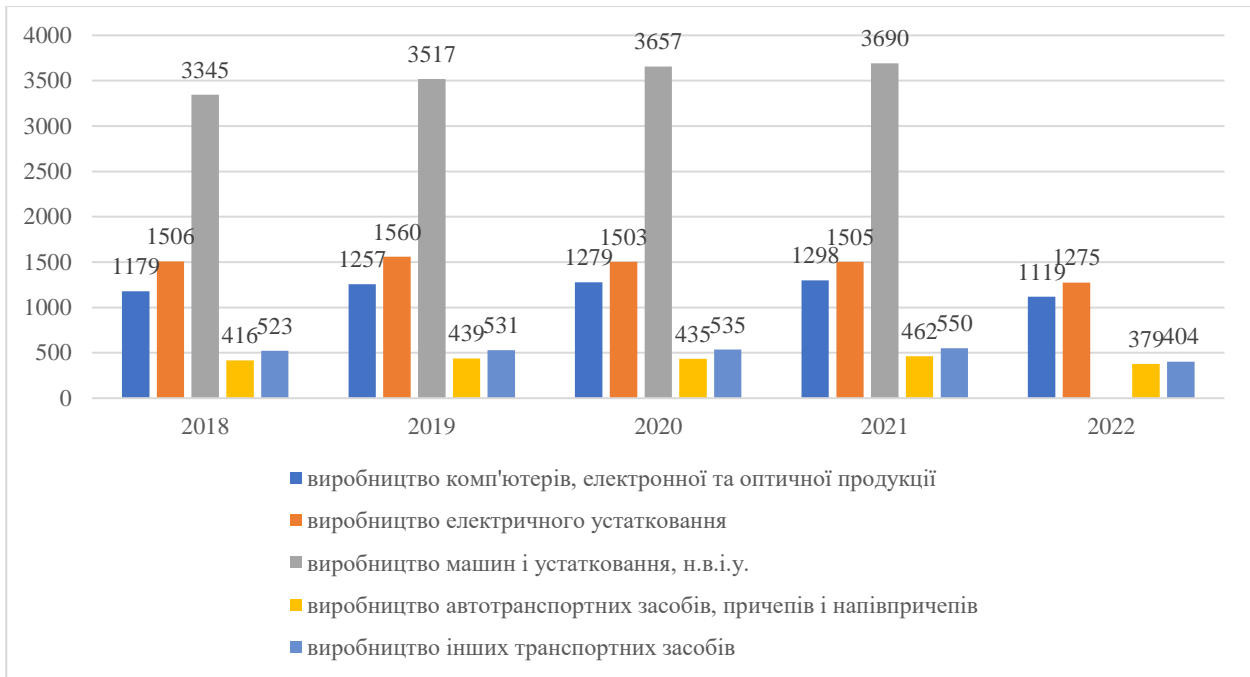

Рисунок 1 – Кількість діючих суб'єктів господарювання в машинобудуванні у 2018-2022 роках (складено за даними [1])

З рис. 1 видно, що найбільша кількість створених суб'єктів господарювання була в виробництві машин і устаткування – понад 3 тис. одиниць, виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції – понад тисячу одиниць, аналогічно – у виробництві електричного устаткування.

Проаналізуємо обсяг реалізованої промислової продукції підприємств машинобудування.

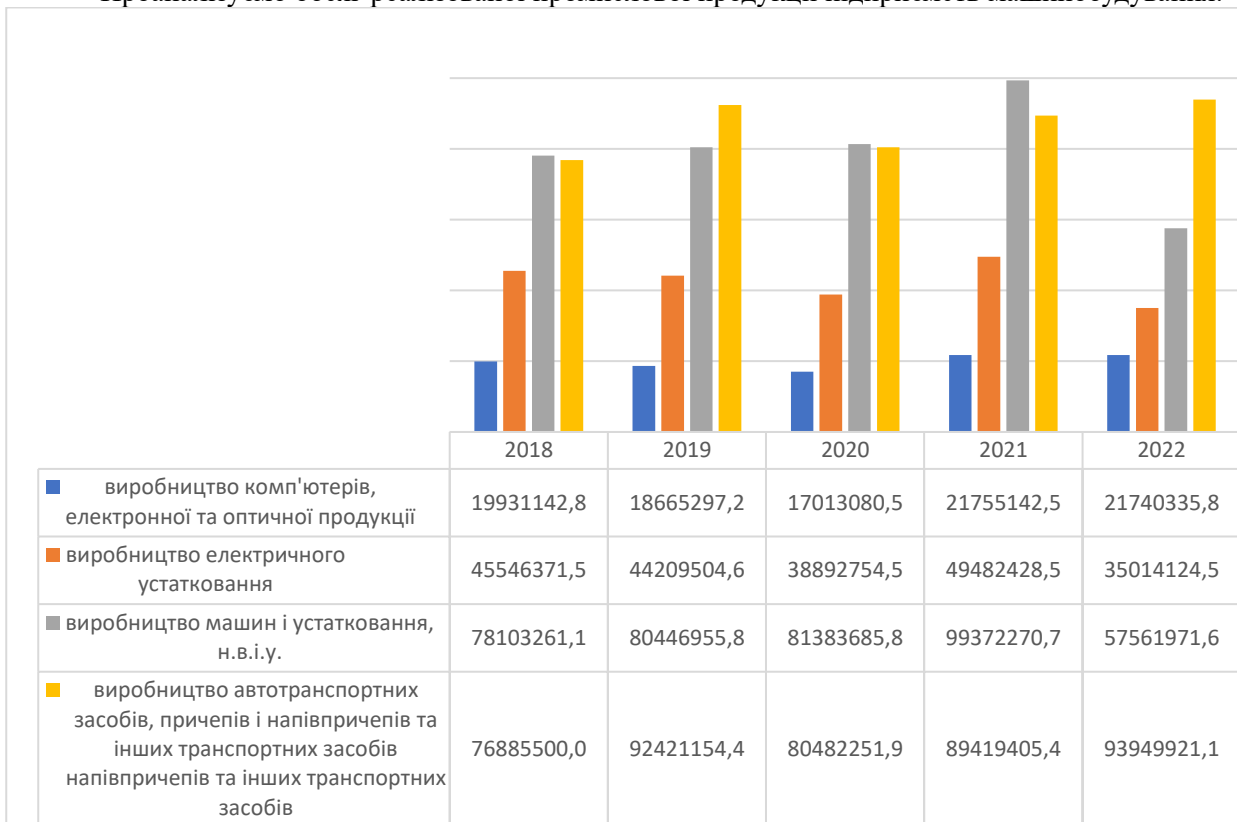

Рисунок 2 – Обсяг реалізації продукції підприємствами машинобудування у 2018-2022 роках, тис. грн (складено за даними [1])

З рис. 2 видно, що в цілому протягом 2018-2021рр. спостерігалось зростання обсягів реалізації продукції підприємствами машинобудування. Разом з тим, в 2022р. спостерігається нерівномірна динаміка. Якщо в 2022р. порівняно із 2021р. обсяги реалізації продукції виробництва машин і устаткування зменшились майже вдвічі, зменшились і обсяги реалізації виробництва електричного устаткування, то обсяги реалізації комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, автотранспортних засобів, причепів – зросли.

Змінилась і структура продукції, яка реалізовувалась підприємствами машинобудування протягом 2018-2022рр.

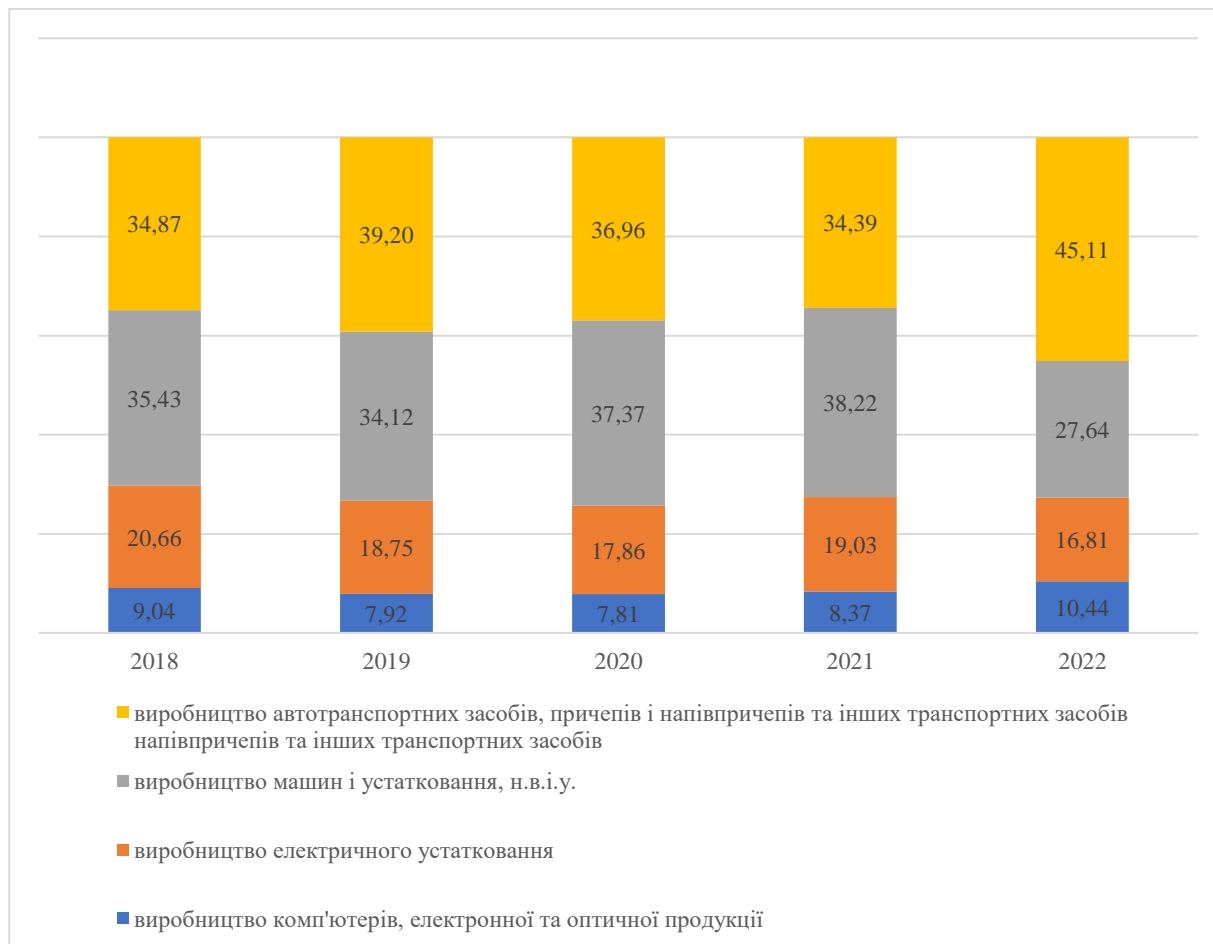

Рисунок 3 – Питома вага обсягу реалізованої промислової продукції підприємствами машинобудування у 2018-2022 роках, тис. грн (складено за даними [1])

З рис. 3 видно, що найбільшу частку в обсязі реалізованої промислової продукції підприємств машинобудування займає протягом 2018-2022рр. продукція виробництва автотранспортних засобів, напівпричепів, інших транспортних засобів. Частка реалізованої продукції за цією складовою машинобудування склала в 2022р. 45,11% усього обсягу реалізованої продукції. Разом з тим, в 2022р. зменшилась питома вага реалізованих машин та устаткування в загальному обсязі реалізованої продукції підприємствами машинобудування. Якщо в 2018р. ця складова приносила 35,43% обсягу реалізованої продукції, то в 2019р. – 34,12%, в 2020р. зросла до 37,37%, в 2021р. – до 38,22%, а в 2022р. – зменшилась до 27,64%.

Проаналізуємо фінансові результати, отримані підприємствами машинобудування.

З таблиці 2 видно, що в цілому динаміка чистого прибутку підприємств промисловості в цілому та підприємств машинобудування є однаковою. В цілому в 2022 р. знизилась ефективність діяльності підприємств промисловості та машинобудування, оскільки загальним фінансовим результатом став збиток, який склав 276277742,8 тис. грн по промисловості в цілому та 7898875,2 тис. грн на підприємствах машинобудування. При цьому в 2022р. змінилось співвідношення між підприємствами, які отримували прибуток та тими, які отримували збиток.

Чистий прибуток підприємств промисловості та машинобудування за 2018-2022 рр. (складено на основі даних [24])

Рік	Фінансовий результат (сальдо) до оподаткування тис.грн	підприємства, які одержали прибуток		підприємства, які одержали збиток	
		у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат, тис.грн	у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат, тис.грн
Промисловість					
2018	288305468,1	73,9	584358002,5	26,1	296052534,4
2019	523779001,5	73,6	772019623,4	26,4	248240621,9
2020	68054905,5	71,0	599404728,4	29,0	531349822,9
2021	885276479,5	72,9	1117131352,8	27,1	231854873,3
2022	-276277742,8	65,8	639197706,9	34,2	915475449,7
Машинобудування					
2018	7505295,5	76,7	19095919,9	23,3	11590624,4
2019	19852119,3	75,3	24388680,2	24,7	4536560,9
2020	-8904252,0	73,6	12902850,0	26,4	21807102,0
2021	7053105,5	74,8	14766741,3	25,2	7713635,8
2022	-7898875,2	67,0	13784715,4	33,0	21683590,6

В 2022р. 67% підприємств машинобудування отримували прибуток, тоді як 33% підприємств – збиток.

Висновки

Отже, в цілому динаміка розвитку підприємств машинобудування відповідає динаміці розвитку підприємств промисловості в цілому.

Разом з тим, підприємствам машинобудування варто вжити заходів щодо підвищення ефективності діяльності, збільшенні обсягів реалізації продукції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Офіційний сайт Державної служби Статистики. <https://www.ukrstat.gov.ua/>

Поворознюк Сергій Петрович, магістр, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця..

Науковий керівник: *Джеджула Вячеслав Васильович* – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Povoroznyuk Serhiy P., master, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Supervisor: *Dzhedzula Viacheslav V.* - Doctor of Economic Sciences, Professor of the Department of Finance and Innovation Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia